

GESTRIKE - *Resonans*

Nr 3 2025 Medlemsblad för Gästriklands Spelmansförbund

TRADITION FÖRNYELSE GEMENSKAP

Årets mottagare av Zornmärket i guld - vallmusiker och hornblåsare Bernt Lindström. Varmt grattis och tack för musiken 🎵

Det är bara få, ibland bara två, som får Zorns märke i GULD.
I år var det bara en och det var den mästerlige horn- och
pipblåsaren **BERNT LINDSTRÖM**

Ordförandens ruta

Ännu en sommar till handlingarna. Sommarljus med blandat väder. Upplevelser i ledig tid. Hoppas dock att samvaron och spelandet TILLSAMMANS gav ett stort mervärde i livet.

Såg en dokumentär om Paul Simon (Sounds of silence, Bridge over troubled water...). Intressanta perspektiv på skapandeprocesser och spelandet tillsammans med andra. Det som fastnade hos mig var att han menade att spelande tillsammans kan vara en andlig upplevelse. När musiken får sitt eget liv, allt flyter på och det händer saker musikaliskt utom kontroll. Det outtalade sker och man bara hör det. Man är inne i ett flow där man samspelar med de andra, lyssnar anpassar sig och hittar på dvs bidrar. Det är andligt. Det sker i nuet, i stunden. Oavsett storlek på grupp. Två eller tio medspelare har ingen betydelse, bara alla uppfattar musiken lika och drar åt samma håll. Därför är lyssnandet lika viktigt som de toner du spelar. Hoppas du haft några slika upplevelser i sommar. Då har du något att leva på i vinter.

Paul vaknar med åldern ofta i vargtimmen kl 04-05 på morgonen. Då kommer ord och meningar till honom. Han skriver ner dessa. I vaket tillstånd kan han se meningen med orden och sätta samman. Men om han medvetet vill addera text i vargtimmen försvinner orden. Intressant. Lekandet på gitarren ger ibland upphov till riff eller klanger och rytmier som han kan använda i nya melodier. Det är det fria lekandet som skapar nytt. AI bygger inte nytt, kombinerar bara gammalt, men möjligen på ett nytt sätt. Beatleslåten Yesterday hade aldrig kunnat skapas av AI. Den var något helt nytt.

I höst och vinter siktar vi på nya spelkurser med låtar mest från Gästrikland. Om inte vi spelar dessa, vem ska då spela dem. Det kan ge upphov till nya andliga upplevelser. Man vet aldrig om och när det andliga sker. Lek mer.

Eder Michael

Det lönar sig att vara med i Gästriklands Spelmansförbund ! Dags att betala medlemsavgiften för 2025. Betala in 300 kr på PG 542598-8 eller swisha till 1232675262. Glöm inte namn !!

Kolla på www.folkwiki.se där finns låtar på not i pdf-format. Även Gästrikelåtar !!

På www.gastriklandsspelmansforbund.se finns 200 låtar i pdf-format att ladda ner och spela.

Kolla på Folkmusikfestvideon från 1991 ! https://www.youtube.com/watch?v=6w85_3HXEY4

På vandring runt Lustiggnopp : https://youtu.be/LXjFyWm7xnU?si=Fzs4sVLB_rvVtzfr

Ordförande:

Michael Müller Oslättforsv 236 80598 Gävle 072-2193956 michaelmuller53@gmail.com

Kassör, medlemsmatrikel, SSR, Instrumentförsäkring:

Gunnar Lundberg kassör. Släntvägen 1, 81333 Hofors 0730-315063 gunnarrudolf99@gmail.com

Ledamöter:

Margitha Lindblom Rudammsg 44, 80311 Gävle 0706-552057 margitha.lindblom@gmail.com

Erik Larsson Älgpasset 16 B, 80636 Gävle, 070-7878500 erik@laer.se

Anette Dahlbom Västervallsv 11, 80597 Gävle 076-1042302 anette@dahlbomsfast.se

Lena Lindberg Brunk Malmgårdsv 3, 81395 Torsåker 073-9821346 lena.brunk@gmail.com

Håkan Öberg Smedvägen 8, 81831 Valbo 0703-235992 hakanoberg@yahoo.com

Styrelsesuppleanter:

Kristine Englund Centralvägen 40 B 81231 Storvik kristinee311@gmail.com

Saga Sägström Högmovägen 4 81493 Skutskär 0704-004183 saga.sagstrom@gavle.se

Tidningsredaktör/ansvarig utgivare för **Gestrike-RESONANS** GSFs medlemstidning, redaktör Michael Müller.

VALBEREDNING: Kristina Selinder Fredriksdalsv. 7B, 80667 Gävle 073-9638756 kristinaselinder@hotmail.com

REVISORER: Lennart Östblom, Jan Lingdén

Kalendarium hösten 2025 för Gästrikland

20-21 sept lör-sön Virr Varr på Sandvikens Kulturcentrum. Kurser och konserter. Se artikel.

25 sept torsdag kl 19.00 Konserthuset. Gruppen "My dear Companion" country/americasna

9 oktober torsdag kl 19.00 Konserthuset: Ahlberg, Ek , Roswall med Ulrika Bodén. Svensk folk.

15 oktober onsdag kl 18.30 Låtkurs på Vretas i Valbo. Inspiratör Malin Månsson Leinonen. Gratis.

19 okt söndag kl 18.00 Låstugan på turné – Konserthuset Grand Finale: Låstugan o 4 spl.

19 okt söndag kl 19.00 Kulturcentrum Sandviken Sofia Karlsson solo

22 okt onsdag kl 19.00 Musikhuset. Sofia Karlsson solo Arr: GFMF

23 okt torsdag kl 19.00 Folkets Hus, Hofors Sofia Karlsson solo

26 okt söndag kl 18.00 Wij atelje, Ockelbo Sofia Karlsson solo

19 november onsdag kl 18.30 Låtkurs på Vretas i Valbo. Göran o Annika Hed inspirerar er. Gratis.

20 november torsdag kl 19.00 Konserthuset. Johannes Geworkian Hellman/Maija Kauhanen vevlira/kantele

12 december fredag kl 19.30 Konserthuset "I midvintertid". Ny uppsättning

Jodå kolla även på Musikhuset.nu , där händer alltid nåt bra.

Lite längre bort så sker mycket upplevelsevärt. Kolla falufolkmusikodans.se

Varför inte uppleva Thomas Andersson när han berättar om "När vår herre gjorde Bygdsiljum och allt det andra" med undertiteln Vad blev fel med skapelsen ? Hudiksvalls Teater 23 sept kl 19.00.

Eller UKK i Uppsala där ULV (Upplands LåtVerkstad) möter Dreamers Cirkus 5 okt kl 19.00 www.ukk.se

Lördag 1 nov Oktoberstämman på UKK ! kl 12-24 eller

Onsd 10 dec då West of Eden bjuder på Celtic Christmas på UKK

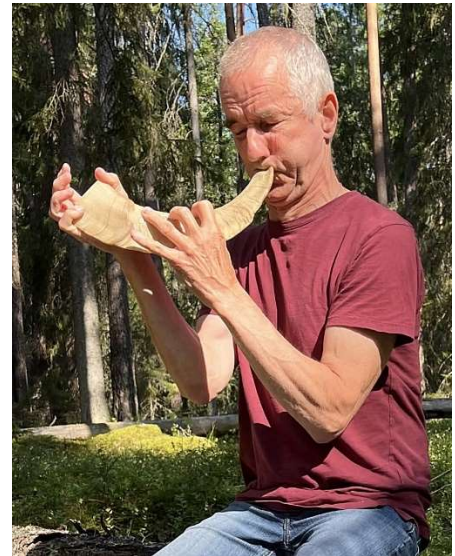
Eller julkonserten i Håga by på Kulturoasen "I vinterskrud" kl 19.00 den 20 dec. med Lisa Rydberg, Lena Willemark och Lisa Långbacka. www.kulturoasen.se

Guldgossen Bernt

Zornmärket i guld 2025 tilldelas hornblåsaren Bernt Lindström från Lingbo i södra Hälsingland.

Bernt Lindström i Lingbo är inte främmande för något slags horn. Alla är spelbara. Kohorn, bockhorn, spilåpipor och andra flöjter. Men det är hornets klang som fascinerar. Helst ute i skogen där det svarar med klang och eko. Bäst i fuktig luft och på kvällar och ljusa sommarnätter.

Redan på 1980-talets första år anlätade Gävle Folkmusikförening Bernt för kohornstillverkning. Han hade kontakter på slakteriet i Bollnäs och fick sig utvalda horn levererade för avhämtning. Dessa kokades ur i en pannmur ute i trädgården på den lilla gården där han numera bor i Lingbo. Utsikten över sjön Lingan är härlig, vilket doften från de urkokta kohornen inte var. Vi hjälptes åt att dra ur, den genom kokningen, lösa kvicken ur hornet. Hornet blev genom kokningen hanterbarare att slöjda i. Jämför din nagelklippning med av varmt vatten uppmjukade naglar. Vi sågade av en lämplig bit av hornets spets. Borrade sedan med lämplig borrhål ett hål in i hornet och kunde sedan med kniv karva ut horn så att det blev som ett klockstycke. En mjuk trattliknande inblåsningsljudalstrare. Sedan gällde det att bilda ton med läpparna. Det blev mer prutt än ton för min del. Övning och åter övning.

Fingerhål för toner skulle också borraras. Oftast tre hål. Mellersta hålet borraras först med liten borrhål ungefär i hornbågens mitt. Hålet kan sedan förstöras och man kan välja åt vilket håll man vill utvidga hålet, helst med fil. På så vis kan man stämma av hornets toner något. De andra två hålen på var sin sida om det första görs utifrån erfarenhet. Vi hade ju mästaren (redan då) Bernt som guidade och gav anvisningar. Om man får ton och har hyfsat gehör kan man sedan även stämma av dessa två andra hål. Så ja, hornet klart. Bara övning kvar.

En sommar på väg tillbaka hem med båt kom vi förbi Oslättfors kyrka, då det plötsligt spelades horn bakom knuten på kyrkan. Det var Bernt och dåvarande sambon Kerstin som spelade en överraskning. En annan gång kom Bernt med cykel över skogen från Ockelbo och ville prova mitt horn från 80-talets början, vilket han tycker är ett hyfsat bra horn. Han gick ut på bron på Lugnet och blåste några melodier. Plötsligt svarade ett annat horn i andra änden av byn ! Det var den där boende brorsonen Mikael Lindström som via Bernt lärt sig spela bra på sitt horn. Annars spelar han ju mest vevlira och svensk säckpipa.

En gång varje vår arrangeras en rundblåsning vid Bolletjärn på Bolleberget i Bollnäs. Där brukar Bernt vara en given gäst. Givetvis har vi även i Oslättfors haft ett par rundblåsningar med omväxlande horn och kulning. De medverkande stod vid Lugnet, vid kyrkan och på uddarna. Bernt var ute på vattnet på flotten. Det blev väldigt häftigt. Minns att Gun Eriksson från Delsbo kulade en väldigt bekant melodi. Det var "Summertime". Inte illa kulat att få fram den melodin.

Några minnen kring GULD BERNT av Michael

Hornblåsaren Bernt Lindström är årets mottagare av Zornmärket i guld, den mest prestigefyllda folkmusikutmärkelsen Sverige.

"För mästerligt, traditionsrikt och uttrycksfullt spel på horn" lyder juryns motivering. Bernt är född 1955 och kommer från Lingbo i Hälsingland /Gästrikland. Bernt upptäckte instrumentet i sena tonåren och hade dessförinnan studerat klassisk gitarr. 2015 spelade han in sitt första CD; *"Låtar på horn och pipa"*.

Zornmärket i guld ges till särskilt framstående traditionsbärare inom svensk folkmusik och delas ut av Zornmärkesnämnden inom Svenska Folkdansringen. Horn är ett soloinstrument som har en stark koppling till fäbodkulturen.

Funderar ni på varför Svenska Folkdansringen sköter Zornmärkesuppspelningarna och märkesutdelningen, så är förklaringen att den organisationen frågade änkan Emma Zorn i början av 1930-talet om de fick använda det märke som maken Anders Zorn skapade som ett minnesmärke till spelmanstämman på Skansen i Stockholm 1910. Det var 1933 i Västerås som uppspelningar inför jury startade. Befanns man kunna sin/en tradition så fick man märket i valören brons eller i silver – vilket berättigade till titeln Riksspelman. Guldmärket kan man inte spela sig till. Det är ett förtjänsttecken. SSR, Sveriges Spelmäns Riksorganisation bildades inte förrän 1947 och var inte alls påtänkta på 1930-talet. Folkdansringen (då Svenska Ungdomsringen för Bygdekultur) bildades redan 1920.

LÅTSTUGAN PÅ TURNÉ
GRANDE FINALE
 Låtstugan tillsammans med spelmanslag från Hudiksvall, Bollnäsbygden, Alfta samt Järvsö.
SÖNDAG 19 OKTOBER
GÄVLE KONSERTHUS

Folkmusik satte punkt för våren: Gefla Spelmän i Valbo

PROs ordförande Margareta Wallinder Kunde välkomna uppåt 100 personer till Furugårdens Cafe fredag 23 maj då PRO hade sista träffen före sommaruppehållet. Gefla Spelmän underhöll med traditionella låtar när gästerna kom. Folkmusik och spelmän var i allra högsta grad träffens tema. Dagens föredragshållare var nämligen författaren av boken "Gästriklands Spelmän" Michael Müller. Det handlar om en stadig lunta som bland mycket annat berättar om 900 spelmän och -kvinnor i Gästriklands 11 socknar. Michaels bisittare var spelmannen Bo Lundgren som tillsammans med honom spelade låtar under föredraget. Men det handlade inte bara om musik. Även Karl den 14e Johans sarkofag med på ett hörn. Sarkofagen kom till Gävle från Älvdalen 1856 för att med ångfartyg transporteras till Gamla Stan i Stockholm. Där finns den sedan 1860 i Riddarholmskyrkan. Föreläsningen avslutades passande med en brudmarsch efter Erik Härdelin från Valbo. Efter föreläsningen berättade PRO-medlemmen tillika Gefla Spelmän-medlemmen Håkan Öberg om spelmansstämman Årsundaruschen som skulle gå av stapeln i pingsthelgen. Ungefär så skrev Ulf Lindman Foto nedan av MM: Delar av Gefla Spelmän i Valbo

Nedan: DURDRAGET spelade i Sandviken utanför Folkets Hus, flera gånger tror jag. När då ? I somras. Ledare var som vanligt Håkan Andersson th. Skrev MM

Här följer några sidor med sommarens spelande begivenheter.

Spelträffen på Lars Ors-gården är numera väletablerad och populär. Vilket gäng ! E va den 26 juli.

Spelträffarna initieras av GSF, men genomförs av generösa personer som ser till att det kan hända. Ni som åker på dessa evenemang bestämmer själva vilka låtar som ska spelas. Man brukar gå ringen runt och deltagarna får föreslå låtar. Eget fika är vanligast men ibland bjud er de generösa på något gott. Platserna är fina och ibland annorlunda. Man får se nya platser och delar av Gästrikland som man kanske inte varit i. Platser som Kalvsnäs kvarn, en fäbod i Bro, en stuga på Ginborn, en kringbygd gammal gård i Oppala, en 1700-talstuga i Koversta i Österfärnebo. Vem vet vad som bjuds nästa sommar.

I Koversta gammelby står de tre resterande gårdarna kvar på sin ursprungliga plats med väggmålningar och originalinredningar. Gysinge bruk tog över byns gårdar och därför splittrades den inte. En fantastisk miljö att sitta och spela i. Fika fanns att köpa. Deltagarna kom från många håll. Tierp, Söderfors, Gävle, Storvik, By i Dalarna, Garpenberg, Fagersta, Hofors, Stjersund. Vilken härlig blandning ! Vi hittade massor av låtar som vi kunde tillsammans.

Se foto nästa sida.

Ovan: Spelträff i Koversta 9 juli. Foto MM

Nedan: Spelträff i Kalvsnäs Kvarn 20 aug. Foto MM

Kalvsnäs kvarn var överfull på spelträffen. Lena Lindberg Brunk hade bjudit in samt bakat och folk hade eget fika med sig. E va så fullt att ena änden av spelmännen inte hörde vad andra änden spelade. En inte ovanlig upplevelse. Men kul vare !

Ovansjö Spelmän spelade i Kungsfors på Tallbos invigning i våras. Troligen i maj för de var varmt klädda. Det var inte första gången detta gäng var där och spelade.

Spelresa med EMMA till Stora Gösholmen

Jo det blev av. Vi var ett tiotal som trotsade tidvis hård nordvästlig vind. I båten var det dock spelbart varmt. Ditresan tog en omväg förbi Sörtuttsbadet och rundade Ockelboholmen där Lennart Östblom stod på sin sydvästra brygga och vinkade. Emma tutade.

Gösholmen hade sin brygga helt i lä och vindskyddet med eldplats likaså i lä. Vedlåren innehöll två (!) vedträn. Tur att Müller hade en Ikeakasse full med ved med. Brasan värmdes och maten grillades och sedan spelades det i två timmar innan hemresan vid 14-tiden. Solen sken tidvis trots vinden vilket gjorde utflykten väldigt trivsamt. Detta gör vi om var alla eniga i. Rapporterade MM
PS Extra roligt med de två nya GSF-medlemmarna Liss Erik Larsson bördig från Delsbo men nu Sandvikare och Rose Nyberg från Hemlingby, vilka var med på resan. Se mittenfotot.

Välkommen till Virrvarr 2025 med Timmy Gasslander, Gusten Brodin, Ronja Grafström, Ville Syri, Tommie Black-Roff och Klara Andersson lördagen den 20e och söndagen den 21a september på Kulturcentrum i Sandviken!

Virrvarr är en helg med kurser, konsert, dans och jam! Tillsammans skapar vi en mötesplats där utövande musiker, dansare och längtande musik-lyssnare har möjligheten att samlas runt folklig kultur och musik i Sandviken. Den här kurshelgen riktar sig till dig som vill lära dig nya låtar och danser samt bredda dina folkmusikaliska valmöjligheter. Under två dagar spelar, dansar och sjunger vi tillsammans under ledning av kursernas artistiska handledare. Detta Virrvarr kan deltagare välja mellan fyra olika parallella kurser i folklig dans, folklig sång, ackompanjemang & improvisation samt melodispel som också möts i gemensamma spel och danspass. Årets tema för musiken och dansen på kurserna är Musik som reser!

Som deltagare väljer du en av dessa fyra kurser:

- * Folklig dans med Klara Andersson
- * Folklig sång med Ronja Grafström
- * Ackompanjemang & improvisation med Timmy Gasslander och Tommie Black-roff
- * Melodispel med Ville Syri och Gusten Brodin

Kurserna möts också på gemensamma pass!

För att delta på den här kursen behöver du vara bekväm i att lära dig låtar på gehör då det är kursens huvudsakliga metod. Du behöver även kunna hantera ditt instrument själv då det inte är något vi kommer fokusera på i kursen. Noter på det material vi går igenom skickas ut efter genomförd kurs. Kursen är öppen för alla typer av instrument, inklusive den egna rösten, och riktar sig till dig som är van att spela på gehör samt är väl förtrogen med ditt instrument.

På lördagskvällen öppnar vi dörrarna och bjuder in till **konsert med duon Elsa och Alma, GUF** samt

spellista, jam och samkväm samt en kortare föreläsning med Michael Muller om Gästrike-spelmän. För deltagare som är extra taggade på att tjuvstarta är dörrarna också öppna för ett mindre samkväm redan på kvällen fredagen den 19:onde september!

Kursen arrangeras av de artistiska handledarna i samarbete med bland annat Studieförbundet Bilda, Sandvikens kommun, Gästriklands Spelmanslag, Region Gävleborg och Kulturcentrum i Sandviken.

Kostnad för kursdeltagare: 750 kr per person (inträde till konsert kvällen den 20/9 ingår)

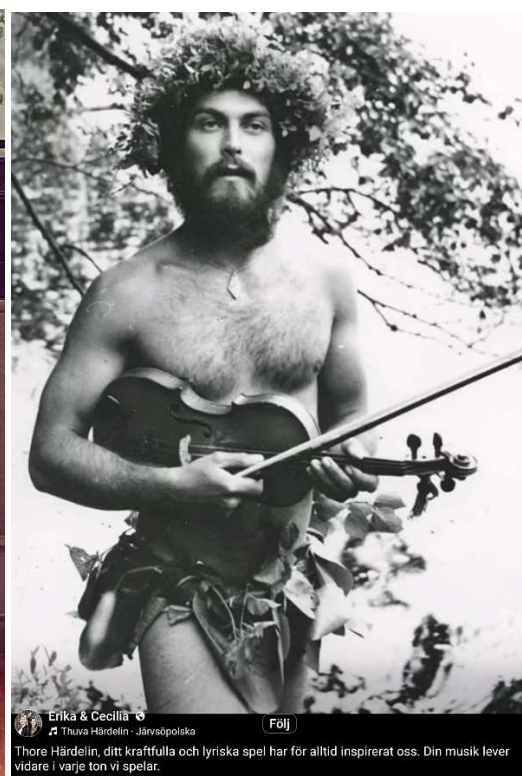
Avgiftsfritt för kulturskole- och folkhögskoleelever.

Anmälan till kurserna hittar du här: <https://www.bilda.nu/.../virrvarr-folkmusikkurser-i...>

Mer info om konsertkvällen hittar du här: <https://www.bilda.nu/.../folkmusikkonsert-med-unga...>

Sugen på att lära nytt?! Välkommen till en kurshelg med duon Ville och Tommie, Ronja Grafström Timmy Gasslander, Gusten Brodin samt dansaren Klara Andersson, en helg med kurser i spel sång och dans, konsert med unga folkband, samt dans och jam! 🥰 Lä... Visa mer

När en levande legend går bort må man nämna det. Thore Härdelin den yngre har avlidit efter ett långt och rikt spelmansliv. En stor spelman och trendsättare. En vänlig och givmild person. En central spelman i den Härdelinska musikdynastin. Ovan på färgfoto tillsammans med döttrarna Emma och Thuva. Frid över minnet.

Spelmannen

Thore Härdelin

* 21/6 1946
† 15/8 2025

HUSTRUN
SUPHATTA
BOONCHAEEM

Barn
Thuva Tobias Trolle
Tobias Lill-Thore
Emma Anton Lina
Agnes

med familjer

Det kom en stormvind över sjön
Virvlade med vattnet
Dansade med träden
Ruskade om stugorna
Pep ner i skorstenar
och ventiler

Fyllde ett par slitna
lungor med en sista suck
Fyllde slitna segel
Slet med sig

Skepparn stäv
Lämnade en puff av
pipstobak, arnsvevt,
grisskit och
nyttackerade flöter

Slag an en uppått!
I virvelflor och klackspel
Ven ett varv över världen
och sen blev det lyst.

Begravningen äger rum
i Delsbo kyrka fredag
5 september 2025 kl. 13.00.
Gravol med öppen scen på
Delsbo Bygdgård.
Sunnarstjärven 10, kl. 18
Förbeställ nr39 kommentera
195 kr, på info@pk-s.se
Sjögatan, ljust Långöndra
Q Kommentera

Svärdsjö Spls höstupptakt samlade 60 personer i Bingsjö bystuga lördag 30 aug. Müller pratade gränsspelmän för temat var gränslåtar med Gästrikland. Åke Wänn bjöd in och höll tråden. God lunchmat förgyllde. Nästa år är jag med hela dagen å kvällen. Menar MM

Draupner – fyller
30 år och på turné
med ny skiva

Upplev folkmusik i höst!

I höst kommer tre akter till Gävleborg för att spela
aktuell folkmusik av högsta kvalitet.

16 konserter.
Se alla datum
och platser:

Maria Kalaniemi och Timo Alakotila
– Finlands finest

Sofia Karlsson
– unikt helt solo